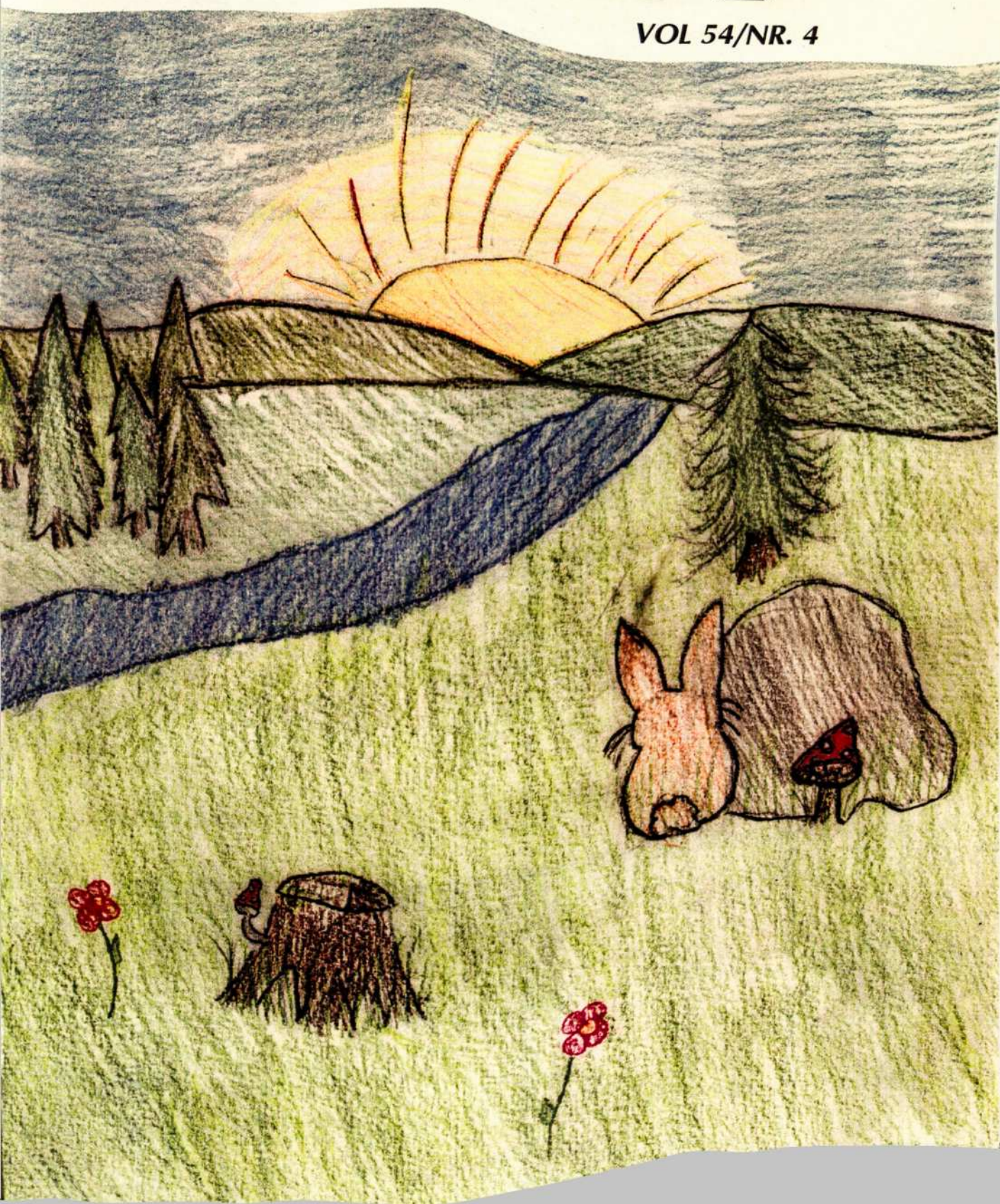

EGLUTÉ

BALANDIS * 2003 * APRIL

VOL 54/NR. 4

ok
apr

EGLUTĖ

BALANDIS / APRIL / 2003 VOL 54 / NR. 4

PRIE EGLUTĖS SUSIRINKO:

Velykos....1

Sveiki sulaukę šv. Velykų....2

Pramigau Velykę....5

Senolio padavimai,
legendos, istorijos

Daktaro vėliavos
spalvos...6

Gimtinių spalvos...10

Pasakų senelės pasakos
Velykų margučiai...12

Vaikų kūryba
Rašo Maironio (Lemont) lit.
mokyklos mokiniai....20

Juokų maišelis....32

Galvosūkiai...33

Ar žinai?

Kiniečių horoskopas....26

Pasakojimas apie žolę....27

Alijošius...28

Kalnų krikštolas...29

Ar visada vienodai slysta
slidės...30

Pirmame viršelyje Rimos Manomaitytės
6sk iš Bostono lit. mokyklos piešinys
Ketvirtame viršelyje Dariaus Hickey
6sk iš Bostono lit. mokyklos piešinys

EGLUTĖ: mėnesinis lietuviškas laikraštėlis vaikams užsienyje. Išeina 10 numerių per metus; prenumerata - 15 US dol., į Lietuvą ir kitus kraštus - 20 US dol. Atsiųstą medžiagą redakcija taisy ir tvarko savo nuožiūra.

LEIDŽIA: JAV LB Švietimo taryba

REDAKTORĖ: Aušra Spitrienė

ADMINISTRACIJA, MAKETAVIMAS, SPAUSDINIMAS: Ričardo spaustuvė. tel.: 708-430-1911

EGLUTĖ (USPS 169-200) a magazine for children in Lithuanian language. Published monthly except July and August. Yearly subscription \$15.00 single copy \$1.50, to Lithuania and other countries. \$20.00 (USA currency). Published by Lithuanian Educational Council of the USA, Inc., 8812 W. 103 rd. St., Palos Hills, IL 60465. Second class postage paid at Lackport, IL 60441. Postmaster send address corrections to: Eglute Lithuanian Educational Council of the USA, Inc., 8812 W. 103 rd. St., Palos Hills, IL 60465.

Velykos

Martynas Vainilaitis

Suiro pusnynai,
Giliai suveltį.
Nusvėrė žilvitį
Ėriukai balti.

Žolės pumpurėlių
Pietys palytėjo, -
Žaliais vieškelėliais
Velykos atėjo.

Atėjo - sustojo
Saulėtam kieme, -
Rid rido margučiai
Smėlėta žeme.

Rid rido taškuoti,
Rinelėm dėmėti,
Svogūnais dažyti,
Vašku pažymėti.

Rid rido raudoni,
Geltoni, žali...
O nuotaika mūsų
Kaip niekad žvali!

Kaip niekad į kiemą
Vaikai susirinko.
Vaikai susirinko, -
Žemelė sutrinko.

Vaikai palytėjo
Ir mano jausmus.
Velykos atėjo!
Velykos pas mus!

SVEIKI SULAUKĘ ŠV. VELYKŲ!

Rytmetinis bažnyčių varpų skambesys, kadugio šakelė ant vaišių stalo, pragiedrėję namiškių veidai ir margučiai, margučiai... Raudoni, mėlyni, žali, geltoni, taškuoti, raštuoti, dryžuoti... Atėjo Velykos!

Tai sena lietuvių žemdirbių šventė, vėliau sutapusi su katalikiškąja Kristaus prisikėlimo švente. Todėl daugelis šios šventės tradicijų siekia tolimus žilos žilos senovės laikus. Tada, seniai seniai, Velykų būta didžiausios pavasario šventės, žyminčios naujų žemdirbystės metų pradžią. Keliasi gamta, bunda po žiemos miego augmenija, ruošiasi pavasario darbams ir lietuvis žemdirbys. Nuo būsimo derliaus priklausys visų ateinančių metų pragyvenimas. Derlius – tai duona žmogui, pašarai gyvuliams ir visa ūkio nauda. Todėl reikėjo gražiai pasveikinti grįžtančią saulutę ir gerai sutarti su visomis žmogų globojančiomis gamtos jėgomis. Todėl per Velykas būdavo pagarbinami namų ir laukų dievai, žemė, ugnis, vanduo, medžiai. Iki šių dienų gyvuoja paprotys, kad ant Velykų stalo

sužaliuoja kadugio šakelė - gyvybės amžinumo, atsinaujinimo ženklas. Kitas velykų palydovas, verba - spalvinga džiovintų augalų puokštė, primenanti žydintį medį.

Kiaušinius Velykoms margindavo taip pat augalus primenančiais raštais: šakelėmis, žiedeliais, pumpurėliais, dažni ir saulučių, žvaigždučių, snaigių raštai.

Nuo seno kiaušinius žmonės dažė svogūnų lukštų, kerpių, burokų, beržų lapų, šieno, ažuolo žievės nuovirais. Dabar

dažnai paprasčiausiai nusiperkame įvairiaspalvių specialiai

tam skirtų dažų parduotuvėje. Lietuvoje labiausiai paplitę buvo du margučių marginimo būdai. Rašytinis ir skustinis. Rašytinis – tai kiaušinių marginimas karštu vašku, po to juos pamerkiant į dažus ir nudažant. Vašku padengtos vietos lieka baltos, o vaškas nuskutamas arba nuimamas pamerkus į karštą vandenį. Skustinis – tai nudažytą kiaušinį paprasčiausiai skutinėjant aštriu peiliuku. Margučiu ir prasidėdavo velykinės vaišės - o jų nuo seno sočių būta: ir keptas avinėlis ir kiaulės galva, ir žvėrienos ant stalo būdavo gausu. Matyt, prieš pavasario darbus stiprintasi, jėgos kauptos...

Vienoje senoje Indijos legendoje sakoma: "...Iš pradžių pasaulio nebuvo. Augdamas jis virto kiaušiniu, kuris skilo pusiau, sidabrinė pusė virto žeme, auksinė – dangumi". Kiaušinis – gyvybės atsiradimo, gamtos prisikėlimo simbolis. Todėl pavasarį, keliantis gamtai, per Velykas dovanojami margučiai – gražiai išpuošti

kiaušiniai. Velykų naktį visus namus aplanko Velykė. Sakoma, jog ji, kiškučių padedama, pakrūmėje slapčia pridaro kiaušinių ir naktį išdalina po namus. Dovanotas margutis reiškia sveikatos, gerovės linkėjimą, sveikina su pavasariu. Velykos – puiki proga parodyti kitiems, kad juos mylite. Išmarginkit po margutį savo artimiesiems, paruoškit mažą dovanėlę broliukui ar sesutei. Kristaus ir gamtos prisikėlimo šventė atneša šilumą į žemę ir į širdį, pasidalinkit ja su kitais, susitaisykit su draugais ir aplinkiniais, atsiprašykit, jei kam bloga esat padarę. Tada į jūsų širdeles ir namus ateis Velykos.

Su Šv. Velykomis! Redakcija

Pramigau Velykė **Vytautas Rudokas**

Aš sapnuoju, kaip kiškienė
Duoda po margutį
Į abi rankas po vieną,
Tik nenori budint.

Sako, po lukštu sidabras,
Rasi ten ir aukso.
Jei gerus darysi darbus,
Didelis užaugs.

Atsikėlęs klausiu mamą,
Kiek dienų dar likę
Ir kada į mūsų namą
Atkeliaus Velykė?

Vėl kiškienę susapnuoju,
Kaip mane aplanko.
Man iš tolo pamosuoja,
Kai žiūriu pro langą.

Pabundu, o ant palangės
Gražūs du margučiai...
Pramigau Velykė lankės!
Ak, jei matęs būčiau!

Ir kiti vaikučiai sakė:
“Pramigau kaip sykis...”
Niekam dar nebuvo tekę
Susitikt Velykės...

Kiek legendų, padavimų
Mūs senoliai vis dar žino.
Buvo tai labai senai,
Kai gyveno milžinai,
Laumės gelsvą kasą pynė
Iš tautosakos lobyno.

DAKTARO VĖLIAVOS SPALVOS

Brutė Baltrušaitytė

Jonas Basanavičius senu papratimu priėjo prie lango ir pažvelgė į siaurą Vilniaus gatvę. Vėlyvi praeiviai skubėjo namo, šmėstelėjo liekna ponia, pasipuošusi juoda skrybėlaite. Tarsi jo žmona Eleonora... Artinosi naktis, ir miestas, neseniai kentėjęs karo sumaištį, dar buvo neramus.

1918 metų balandžio devynioliktosios vakarasėjo į pabaigą. Lietus neseniai nuplovė Pilies ir Didžiosios gatves, išprausė paauksintus bažnyčių kupolus ir rauzganus senamiesčio čerpių stogus. Rytuose šniokštė Vilnia, skalaudama tamsžalius pakrančių akmenis. Jau buvo gerokai ūgtelėjusi žolė, ir Bernardinų sode kur ne kur žydėjo gelsvos gėlės.

Daktaras Jonas Basanavičius baigė septintąją dešimtį nelengvo gyvenimo metų. Dar keli meteliai - bus jubiliejus. O dabar gėlė šoną, abi

Senolis girdėjo - jūs
irgi paklausykit ir
kitiems pasakykit ko
liaudies išmintis moko.
PATARLĖS ir PRIEŽODŽIAI

*Kas liko – tai Miko,
kas išspruko – tai
Simuko.*

*Kas pyksta, tam
ragai dygsta.*

*Ar ištarsi “pupų”,
nesudėjęs lūpų?*

*Aš tavęs klausiu apie
miltus, o tu man
dainuoji apie tiltus.*

*Ausyse galima
durpes kasti.*

Daktaras Basanavičius skaito Lietuvos nepriklausomybės aktą

kojas varstė diegliai, maudė paširdžius. Ant rašomojo stalo buvo išdėliota daugybė Lietuvos istorijos knygų įvairiausiomis kalbomis.

Šiandie jie, komisijos vyrai, galop nusprendė, kokia bus Lietuvos valstybės vėliava. Ginčijosi ir karščiavos ne vienus metus. Tai dėlei tų ginčų daktaro mintys vis grįždavo į praeitį, į senuosius Žalgirio laikus, kuomet lietuvių pulkus į pergalę vedė skaisčiai raudona vėliava su baltu Vyčiu vidury.

Dailininkas Antanas buvo energingas, apsukrus vyras. Jo visur pilna. Gražiai jis paišo girių medžius, ežerus ir upes. Basanavičius ir patsai mylėjo žalią spalvą. Šitiek metų jau pragyventa, o kažin ar esti kas gražesnio už pavasariškai žalią balandžio mėnesį... Tuomet Vilniaus senolės išsiveda vaikaičius saulės atokaiton ir rodo, kaip tarp grindinio akmenų kalasi liauna žolė. Jos tiki: kol gyva žolė, tol ir žmogus gyvas. Ak, amžinas senatvės noras laimint gyvybę!..

Dailininkui Antanui atrodė, kad Lietuvos vėliavai labiausiai pritiktų senoji, raudona, ir viltingoji žalia spalva. Ne visi taip galvojo, kaip jis.

Daktaras žinojo: kaimyniniai kraštai seniai puošiasi trispalvėmis. Bene pirmi tą padarė prancūzai...

Daktaras vėl prisiminė, kaip aprašytos knygoje Lietuvos kunigaikštijos vėliavos, buvusios Žalgirio mūšyje. Širdis suspurdėjo, it gyventų ji jauno žmogaus kūne. O, tas tiesa! Kūnas sensta iš lėto ir nepataisomai, o širdis, lig mirties neapleisdama savo darbo, yra išties jauna. Žaliūkė raudona širdis! Kas jau kas, o jis, daktaras, gydęs ir bulgarus, ir saviškius suvalkiečius, puikiai išmanė apie širdį.

Akyse stojosi lietuvių dailės paroda, kuomet viena siena tviskėte tviskėjo sodžiaus audimų raštais. Ten kabojo lovatiesė, kurios geltoni it saulė ornamentai jam priminė amžinatilsį motulės kraičio skrynią. Būdavo, atkels jos dangtį, “Joniuk!” pašauks... O jis, mažas vaikas, vos ne klupdamas bėga į motutę. Tada ji buvo jauna: drūtai supintas geltonas kasas gaubė balta skepetaitė. “Motin mano, rytmečio saule šviete man...” - nejučiom sukuždėjo lūpos. “Senas esu” - susigriebė daktaras. Laikas gultis. Viskas gerai. Šiandien jie, trys komisijos nariai, sutarė: Lietuvos trispalvė turės pačias gražiausias gyvenimo spalvas: geltoną ir žalią. Turės ir senosios

Gedimino
pilis Vilniuje

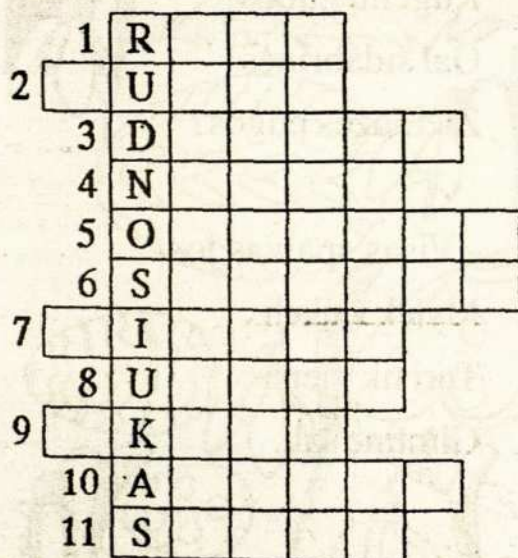

Vytauto vėliavos spalvą. Šitaip bus: geltona-žalia-raudona, geltona-žalia-raudona. Saulės spalva viršuje, kaip kad gamtoje esti. O Vytauto galybės spalva - apačioje - laikys ir parems viską...

Baigėsi 1918 metų balandžio 19 diena. Daktaras užmigo. Jis matė sapne tolimą Žalgirio mūšio lauką su skaudžiomis Vilniaus vaivadijos vėliavom. Daktaras sudejavo per sapną. Apsivertė ant kito šono. Paskui išvydo žalius gimtųjų Ožkabalių laukus, nusidriekusi Prūsų krašto linkui. Jauna geltonplaukė motina ėjo prie Aistos upės, kur stūksojo piliakalnis. Jo smiltis buvo geltona kaip pavasario pienės žiedas. "Motute! - suriko jis. – Motute!" Bet ji skubėjo tolyn ir tolyn, paskui susiliejo su geltonuojančia pieva...

Auksiniai pūkai kilo dangun it mažos apskritagalvės saulės. Daktaras nusišypsojo per miegą - toksai gražumas!.. Už langų miegojo tamsus pavasarinis Vilnius, susitikdavo ir susiglausdavo abiejų upių vandenys. Į juos žvelgė apgriuvusi kalno pilis. Nežinojo jina, kad greitai pasidabins vėliava...

IŠSPRĘSK KRYŽIAŽODĮ

- 1.Spalva. 2.Pati tamsiausia spalva.
- 3.Pirmiausia išdygsta pieniniai ...
- 4.Nusikarpyk ... ! 5.Vilkas ir septyni ...
- 6.Rudnosienės viršutinis drabužis. 7.Medžiais apaugusi vieta. 8.Po žeminė vieta, kur gyvena lapė, šeškas.
- 9.Kas yra kišenėje, jeigu niekas nesilaiko? 10.Į arklių panašus, ilgomis ausimis gyvulys. 11.Varva eglių, pušų ...

Svarbiausi Lietuvos valstybės ženklai

Rekonstruotas istorinis
valstybės herbas

Prezidento vėliava

Lietuvos sostinės - Vilniaus
herbas

GIMTINĖS SPALVOS

EDUARDAS SALELIONIS

- Kuri gražiausia
Spalva gimtinės? –
Paklausiau mamą
Apsikabinęs.

- Gal žirginėliai
Ant aukšto kranto,
Gal beržo kasos,
Kai upėn krenta?

O gal gražiausias
Linų melsvumas
Ar vakarinis
Giručės dūmas?

Gal surikiuotos
Rugelių gubos?
Gal sidabrinės
Žiemučės pūgos?

- Visas spalvas jos
Mylėk vaikelį:
Turi tik vieną
Gimtinę šalį.

**Rieda ritasi margučiai nuo kalnelių, per laukus.
Juk pavasaris atėjo su Velykom į namus.**

Surask kiekvieno margučio takelį.
Po to viską nuspalvink.

Iš avelių debesų
Vėjo siūlu vilnoniu,
Mezga pasaką senelė,
Deda pasakų skrynelėn.
Atsisėsk ir paskaityk
Pasakų šalin sugrįžk.

Vėlykų Margučiai

V. FRANKIENĖ - Vaitkevičienė

Žaliame pušynėlyje ant kelmo tupėjo kiškis ir linksmi darėsi. Saulutės spindulėliai, prasiskverbę pro pušų šakas, šildė jo žibantį kailėlį, padangėje vyturėlis linksmi čireno, pušelės tylutėliai šnarėjo sveikindamos pavasarį, sniegas tirpo. Kiškelis nušoko nuo kelmo ir ėmė pamažu dairytis, uostydamas sniegą. Maža linksmutė voverytė, išlindusi iš savo namelių, pasijuokė iš kiškio:

- Matau, kad kopūstėlių ieškai. Per anksti, Smaližiau, per anksti!

Kiškelis nekreipė dėmesio į voverytės šneką, vis uostinėjo sniegą, žiūrinėjo lyg kažko ieškodamas; ir staiga sušuko:

- Va, jau radau! - Ak, sveika, gėlyte!

- Ką radai? - paklausė voverytė ir, netverdama smalsumu, nušoko žemėn.

- Žiūrėk, štai žibutė! Na, jau dabar žinau, kad pavasaris atkeliavo, - turiu skubėti prie darbo, - sušuko kiškis ir galvotrūkčiais, it strėlė, nulėkė.

Matai, kad pasakose būna daug visokių gražių senoviškų ir nevisai suprantamų žodžių. Bet nenusimink - Senelė tau paaiškins.

Vyturėlis čireno
- gražiai čiulbėjo.

Šnarėjo
- Kai pučia silpnas
vėjas medžių
šakos tyliai šnara.

Galvotrūkčiais
- labai
skubėdamas, vos
ne per galvą
versdamasis.

Žibutė šypsojosi, gi voverė nusijuokė:

- Apkvaišo Ilgaausis, apkvaišo!

Tuo tarpu kiškis bėgo, miško takeliais, nesidairydamas. Bėgo bėgo ir pagaliau sustojo prie tankių krūmokšnių, tarp kurių stovėjo žalutėlis namelis, - samanų stogeliu dengtas. Pasibeldė kiškelis į dureles, ir jos atsidarė. Įėjo Ilgaausis ir, žemai nusilenkęs, pasveikino kiškių karalių.

- Sveikas, galingasai kiškių giminės Valdove!

- Sveikas, sveikas, mano ištikimasis tarne! - atsakė karalius.

- Pranešu jūsų Didybei, kad jau pavasaris atėjo!

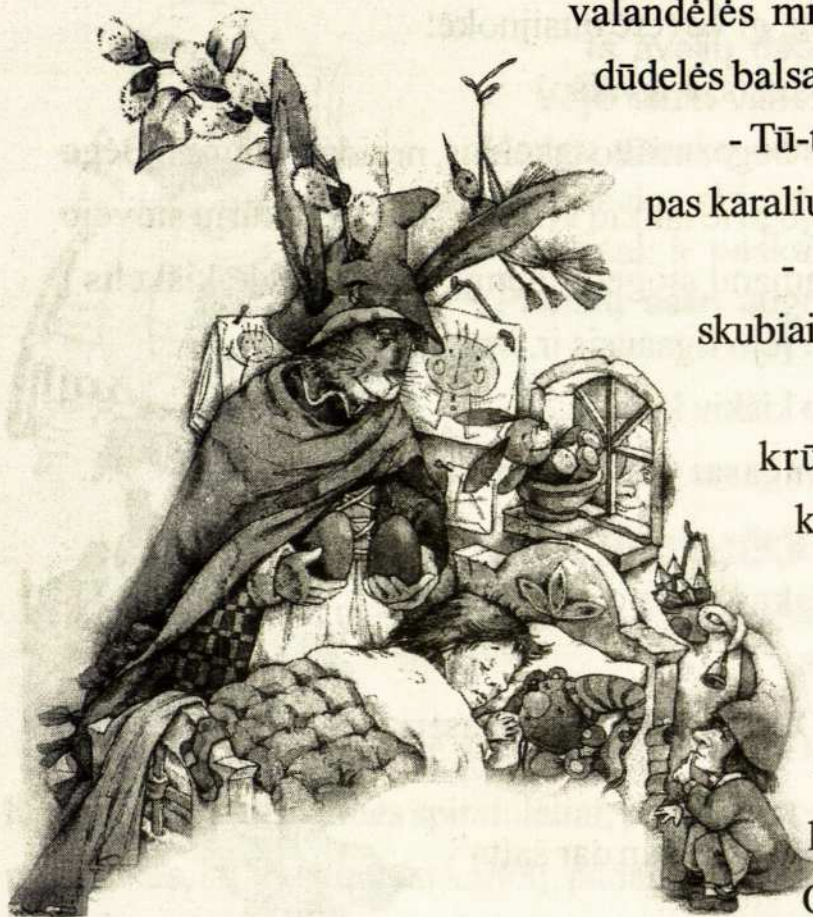
- Jau tikrai pavasaris? Man dar šalta ir sniego dar yra.

- Tikrai, tikrai. Jau žibutė pražydo ir vyturėlis pragydo, o prie upės karkleliai kačiukais pasipuošė!...

- Na, tai prie darbo, vaike. Imk mano auksinę šauklės dūdelę ir sušauk visą kiškių giminę.

Po trumpos

valandėlės miške pasigirdo skardus
dūdelės balsas:

- Tū-tū, dilin-dū-dū! Skubėkit
pas karalių, - visus tuojau kviečiu!

- Tū-tū, dilin-dū-dū,
skubiai kviečiu!

Takais, takučiais ir
krūmais bėgo skubėjo
kiškiai, kiškytės ir
kiškeliai. Subėgę prie
karaliaus rūmų, jie
sutūpė kur tik buvo
vietos: ant kelmų, tarp
krūmų, aplinkui rūmus.
O jų buvo galybės. Iš

rūmų išėjo senas senutėlis kiškių karalius: pražilęs, į kuprelę sulinkęs,
tačiau labai rimtas ir visų kiškių didžiausias. Jis prabilo:

- Sveiki, vaikai, sveikinu atkeliavusius.

- Sveikas, mūsų karaliau, - sucypė kiškiai.

- Pavasaris atėjo. Velykos čia pat. Skubėkit pas Velykę kiaušinių ir
nepamirškite visus vaikučius aplankyti ir apdovanoti, o grįždami mane
aplankyt ir ką patirsit - man papasakosit.

- Klausome, ir skubame, - atsakė kiškiai, visi žemai nusilenkę,
nudūmė.

Ilgai keliavo kiškiai per laukus ir miškus ir pribėgo aukštą kalną;
nuo kalno viršūnės sklido savotiški garsai, kurių klausėsi kiškiai auseles
ištempę:

- Kut-ku-da, kut-ku-da, ko-ko-ko!

- Tai vištos, padėjusios kiaušinius, džiaugiasi. Čia ir gyvena Velykė!

Lipkime į tą kalną, - rimtai tarė senas, visų seniausias kiškis.

- Lipkime, - atsiliepė kiti. Lipo, lipo kiškėliai labai ilgai ir vis Velykės namelių nesimatė, tik vištų balsai vis aiškiau buvo girdėti. Labai pavargo kiškėliai; jų greitos kojelės nusilpo, auselės nukaro, nugarėlės suprakaitavo kol pagaliau pasiekė kalno viršūnę. O čia jie pamatė puikius baltus rūmus, lyg iš pūkuočio debesėlio sulipdytus, o gal iš kiaušinių kevalų pastatytus - to jie nesuprato. Bet puikūs buvo rūmai. Išėjo sena tūkstantmetė senutėlė jų pasitikti. Storulė, žilagalvė, bet raudonais veideliais ir meili, meili!... Ji šypsodamasi kvietė kiškėlius į rūmus. Visi sugužėjo į rūmus ir be galo nustebo, kai pamatė ilgus stalus, kopūstais, morkomis ir kitais kiškių mėgiamiausiais gardumynais apkrautus. Ir suprato kiškėliai, kad tai jų laukia geroji Velykė. Jos prašomi vaišinosi, kad jų pilveliai išsipūtė. O tada visi gražiai padėkojo ir - papasakojo, ko atkeliavę. Tada Velykė juos nuvedė į didelę salę. Toje salėje lentynų lentynos, o ant jų pintinėlės žalios, raudonos ir geltonos.

- Tai aš nupyniau per ilgąją žiemą, - pasidžiaugė gražioji Velykė.

- Kokios gražios! - nustebo ir pradžiugo kiškėliai.

- Tai daug dirbote ir pasilsėti neturėjot laiko – ištarė su užuojauta vienas kiškelis.

- Darbas tai yra džiaugsmas, tik tinginiai jo nemėgsta - nusijuokė Velykė.

Ji davė kiekvienam kiškiui po pintinėlę, paskui nuvedė į kitą salę, kur buvo sudėta dėžėse galybės baltučių kiaušinių. Ten ji pripildė visas gražiąsias pintinėles kiaušiniais ir padavė kiškučiams.

- Savo gerųjų vištelių negaliu jums parodyti, nes jos labai bailios. Tik tiek tepasakysiu, kad jos visos baltutės, raudonskiauterėlės, - jos per visą žiemą kiaušinius deda, manęs labai klauso ir myli. Aš jas prižiūriu ir auksiniais miežiais maitinu. Kad būtų velykaičiai labai stiprūs, kad vaikučiai žaisdami jų nesudaužytų.

Kiškeliai gražiai padėkojo gerajai Velykei, tik apgailestavo, kad ji negalės pamatyti, kaip džiaugsis vaikai jos velykaičiais.

- Nesirūpinkit, gerieji kiškeliai, - aš turiu stebuklingus akinius toliaregius. Juos užsidėjusi matysiu, kaip jūs dažysit ir marginsit kiaušinius ir kaip juos padėsite prie durų kiekvienam vaikučiui ir kaip jie džiaugsis. Jų džiaugsmas - tai didelis atpildas už mano ilgą žiemos darbą. Aš be galo myliu žmonių mažiukus vaikus.

Dar kartą kiškeliai padėkojo Velykei už kiaušinius ir pintinėles ir iškeliavo atgal. Juos palydėjo linksmi šypsodamasi Velykė. Skubėjo dabar kiškeliai pas kiškį Pilkį - garsųjį visoj kiškių giminėj menininką. Ir vėl jiems teko keliauti ilgai ilgai per laukus ir miškus, kol vienoje miško aikštelėje - jie pamatė ant kelmo besėdintį akiniuotą kiškį, baltu apsiaustėliu apsivilkusį. Prieš jį stovėjo ant trikojo lentelė, kurioje

jis piešė. Aplinkui jį buvo sustatytos dėžių dėželės su dažais ir teptukais. Jis buvo labai užimtas savo darbu ir visai nepastebėjo atkeliavusių svečių.

- Sveikas, garsusis menininke! - sušuko kiškėliai.

Krūptelėjo išsigandęs menininkas, bet pamatęs svečius plačiai nusišypsojo ir tarė:

- Sveikučiai, sveikučiai! Seniai laukiu jūsų. Štai jau įvairiaspalviai dažai pagaminti, teptukai paruošti ir piešinėlius baigiu.

- O mes jau kiaušinius gražiose pintinėlėse, iš Velykės gavome, - atsiliepė kiškėliai.

- Na, tai dabar prie darbo, - pasakė akiniuotas piešėjas. Ir padalino visiems po teptuką, dažų dėželę ir po gražų piešinio pavyzdį.

Ir prasidėjo kiaušinių dažymas ir marginimas. Dirbo visi kiškėliai - maži ir dideli - dažė margino juosteles, piešė karklelius, o gabesnieji - net savo portretus nupiešė. Kas bepasakys, kas beaprašys, kokie puikūs margučiai po kelių valandų pintinėlėse gulėjo. Suskrido miško paukšteliai jais pasigrožėti, subėgo voverytės - net vienas senas senas ežys nepatingėjo ateiti ir juos pagirti. Tik staiga sučiužėjo lapai:

Tipu tapu iš po lapo pažvelgė Nykštukas, raudonskruostis, plačianosis - mažas mažuliukas.

Nykštukas švelniai pakuždėjo čia pat tupinčiam kiškeliui:

- Gal ir man padovanosi vieną kiaušinėlių,
Gražų margai išrašytą – vieną mažutėlį!...

Kiškutis buvo geros širdies ir padavė nykštukui vieną žalsvą margutį. Nykštukas pašoko iš džiaugsmo, gavęs margutį ir sušukęs garsiai ačiū, nudūmė į nykštukų miestą, visiems nykštukams norėdamas parodyti, kokius puikius margučius kiškeliai nudažo.

Darbas baigtas. Susidėjo kiškučiai margučius į pintinėles ir ruošėsi pas vaikus keliauti. Staiga pats mažiausias kiškiukas sucypė:

- Aš nežinau, bet truputį lyg ir nenoriu užsukti pas Jonuką, nes jis man vasarą su lazda kojelę užgavo. Tegu jis būna per šias Velykas be margučių, - tai bus mano kerštas piktajam vaikui.

Tarp visų kiškių kiaušinius margino ir senas Mokslius - visų kiškių mokytojas. Jis pasižiūrėjo rimtai į kiškiuką ir pasakė:

- Geru už blogą reikia atsimokėti. Kerštas pikčiausias priešas pasaulyje. Nunešk margutį Jonukui ir pabarbink į jo langelį. Kai Jonukas pamatys, kad tu jį apdovanojai, jis labai gailėsis negerą tau padaręs ir mylės tave.

- Gerai, taip ir padarysiu, - atsiliepė susigėdęs kiškiukas.

- O kas daryti su Aldute, kuri tingi mokytis? Ar jai nešti margutį? -

paklausė dar vienas kiškis.

- Hm, - sumurmėjo senis mokytojas! Nunešk ir jai, aš manau, kad ji pasitaisys ir supras, jog be mokslo nėra laimės pasaulyje,

- O Algutį ar apdovanoti? Jis nenori mokytis, nenori pianinu skambinti ir labai dažnai neklauso mamytės ir močiutės, - sušuko storulis kiškis.

- Ak, jau net man nemalonu - klausytis. Žinau, kad yra ir negerų vaikų, bet šį kartą užmiršime jų negerumus ir nunešim visiems dovanų.

Tačiau priminkite visiems negeriams vaikučiams, kad iki kitų Velykų turi pasitaisyti - ir Algutis, ir Jonukas ir Aldutė, - nusišypsojo geraširdis senelis mokytojas.

Ir kai Velykų varpai iškilmingai skambino:

Bim-bam-bam - Velykos jau,

Bim-bam-bam - bažnyčion skubėkit jau,

Bim-bam-bam! Bim-bam-bam!

Visi vaikučiai džiaugėsi kiškelių dovanotais margučiais. Gi Jonukas, netgi girdėjo kiškelį barškinant į langą ir, pribėgęs prie jo, pamatė tą jo nuskriaustą pilkiuką. Susigraudino vargšas ir iš širdies sušuko:

- Atleisk, nepyk, gerasis kiškeli. Ir Jonukui ir kiškeliui buvo taip smagu ir gera...

Ir visi kiti negeri vaikai pasiryžo pasitaisyti ir linksmiai ritinėjo kiškelių dovanotus margučius. Gi Velykų varpai švelniai gaudė:

Bim-bam - Velykos jau!

Bim-bam-bam!

Iš mūsų kūrybos

Rašo Maironio lit. mokyklos /

Lemont/ 6 skyriaus mokiniai:

Mano mėgstamiausia pavasario šventė

Velykos yra Kristaus prisikėlimo šventė. Velykos yra graži pavasario šventė. Gamta atbunda. Tulpės žydi, paukščiai atskrenda ir čiulba. Velykų atostogos čia. Nereikia eiti į mokyklą. Šiltas oras jau atėjo! VALIO!

Stepas Vodicka

Romo Neidhardt, VI skyriaus iš
Bostono lituanistinės mokyklos,
piešinys.

Mano mėgstamiausia pavasario šventė yra Velykos. Man patinka Velykos, nes aš gaunu dovanų. Ir galiu būti su savo pusbroliais ir pusseserėmis, kuriuos aš ne visada matau. Pirma, mano šeima važiuoja pas mano tėvelio tėvelius. Ten mes ridinėjam kiaušinius ir gaunam saldinių. Po to mes valgome. Mes visada valgom anti, salotas ir ryžius. Tada aš žaidžiu su pusbroliais. Po to

mes važiuojam pas mano mamos tėvus. Ten mes mušam kiaušinius ir suaugę kalba. Visi vaikai eina žaisti. Todėl mano mėgstamiausia pavasario šventė yra Velykos.

Gintas Kušeliauskas

Man labiausiai patinka Velykos. Tai Jėzaus prisikėlimo šventė. Iš ryto anksti einame į Prisikėlimo Mišias. Velykos man viską pakeičia, nes aš tada pagalvoju apie draugus, šeimą, ir ne vien tik apie save. Dar viena priežastis yra, kad turim daug linksmybių. Dažom ir ritinėjam kiaušinius. Kartais nuo dažų nusidažo truputį vidus, bet tai nieko blogo.

Velykas švenčiam su savo draugais ir giminėm. Visi atsineša gražiausiai nudažytus kiaušinius. Po pusryčių vyksta kiaušinių ritinėjimo varžybos, ir maži ir dideli stengiasi laimėti.

Lukas Petraitis

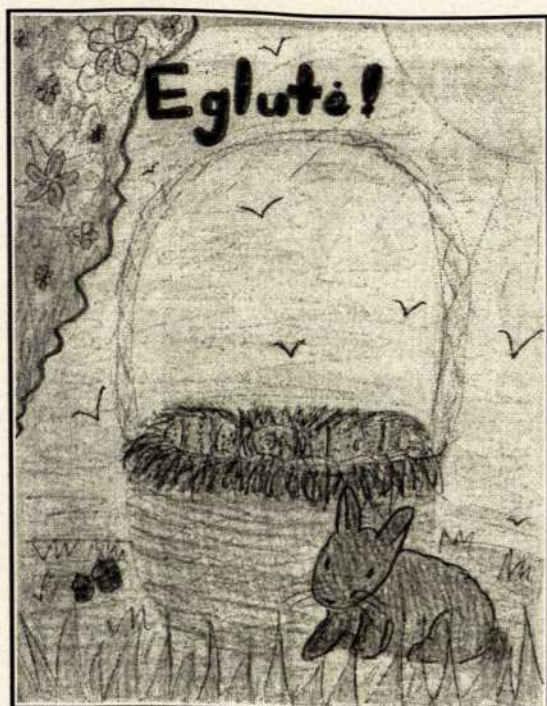

Sauliaus Šležo, VI skyriaus iš Bostono lituanistinės mokyklos, piešinys.

Vytauto Štuopio, VI skyriaus iš Bostono lituanistinės mokyklos, piešinys.

EGLUTĖ

Kristinos Tamutytės, VI skyriaus iš Bostono lituanistinės mokyklos, piešinys.

Mano mėgstamiausia šventė yra Velykos, nes aš neinu į mokyklą tą savaitę. Per Velykas atvažiuoja mūsų artimiausi draugai švęsti sekmadienį. Mūsų artimiausi draugai yra Greta, Lukas, Nerijus ir Daiva Rainis. Kelias dienas prieš Velykas mes dažome kiaušinius su vašku arba dažais. Sekmadienį, Velykų rytą, mes važiuojame į bažnyčią. Kai mes parvažiuojame, mes paruošiame stalą. Kai atvažiuoja svečiai mes pavalgome ir daužome kiaušinius. Todėl man patinka Velykos.

Beatričė Želvytė

UŽGAVĖNĖS MAIRONIO MOKYKLOJE

Maironio mokykloje mes šventėme Užgavėnes. Mes užsidėjome kaukes ir apsirengėm kostiumais. Mes visi turėjom atnešti kokį nors maistą, ypatingai blynų. Mes ėjome nuo kambario į kambarį ir šaukėme “Žiema, žiema bėk iš kiemo”. Dar buvo karas – Kanapinis prieš Lašininį. Jie virvę traukė ir mušėsi su pagalvėmis. Mes dainavom ir žaidėm žaidimus lauke. Kai grįžom į klasę mes prisivalgėm blynų ir po to mes turėjom geriausio kostiumo konkursą. Užgavėnės buvo labai smagios ir valgėm labai daug, bet dabar jos pasibaigė ir laikas antrųjų laukt.

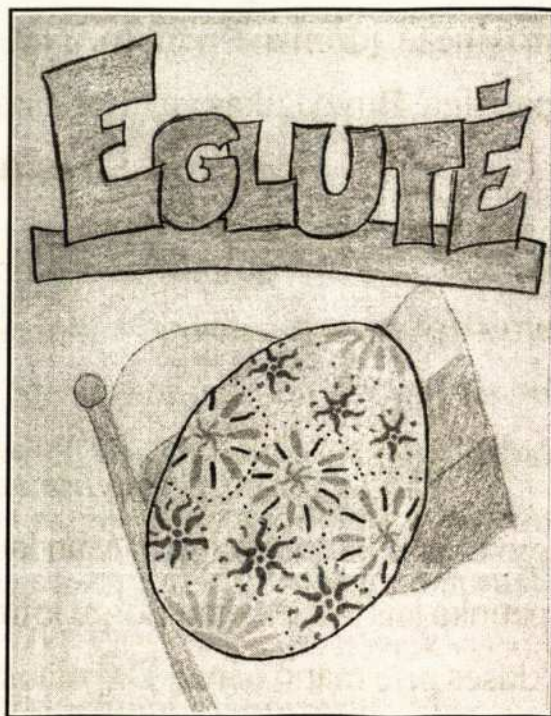
Ugnė Klibaitė

Per Užgavėnių balių mano klasė darė labai daug dalykų. Visi atėjo su kostiumais ir užsidėjo kaukes. Kai uždėjome jas, vienas ponas fotografavo mus. Tada mes ėjom per klases ir dainavome dainas. Mes apėjom daug klasių. Vėliau visi ėjome lauk ir žaidėm žaidimus. Pažaidę ir išalkę ėjom į vidų valgyti. Ten buvo labai daug blynų ir sausainių. Visi valgėme labai daug. Kai visi baigė valgyti, buvo kaukių konkursas. Mūsų Užgavėnių balius buvo labai smagus.

Gintas Kušeliauskas

Užgavėnės - labai sena šventė. Ši šventė turinti galias tradicijas. Maironio mokykla kiekvienais metais švenčia šią šventę. Visi žaidžiame žaidimus, dainuojame, šokame. Po to mes einame į lauką ir varome žiemą lauk.

levos Narkevičiūtės, VI skyriaus iš Bostono liuanistinės mokyklos, piešinys.

Mes vaišinamės blynais. Šis patiekalas labai sotus. Reikia gerai pavalgyti, nes po to bus pasninkas. Ši šventė labai linksma ir man labai patinka. Aš labai laikiu kitų Užgavėnių.

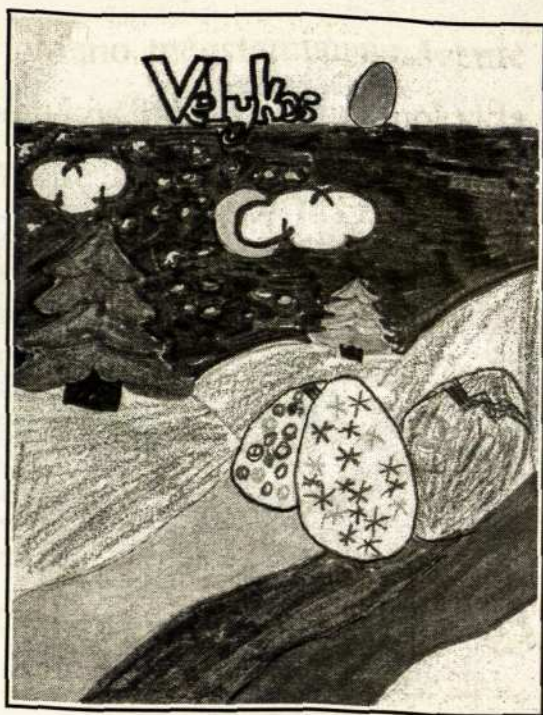
Evelina Janauskaitė

Mūsų klasės Užgavėnės praėjo labai šauniai. Užgavėnių dieną visi vaikai apsirengė įvairiais kostiumais. Buvo čigonų, velnių ir, aišku Kanapinis su Lašiniu. Mes vaikščiojome po klases, dainavome dainas, šokome. Po to išdūmėme į lauką ir žaidėme lietuvių liaudies žaidimus, traukėme virvę ir linksmai bėgiojome. Kai pavargome ir išalkome, grįžome į klases pavalgyti. Visi prisinešė įdomaus maisto. Net nepastebėjome, kad atėjo pamokų pabaiga. Buvo laikas važiuoti namo.

Patricija Kirvaitytė

Žirgai

Žirgai yra mano mylimiausi gyvuliai ir kartais draugai. Man labai patinka jais joti. Aš einu į žirgų jojimo klases prie mano namų. Dažniausiai aš joju ant didelio juodo žirgo, jo vardas Appalo. Appalo yra arabiškas žirgas. Bet mano mylimiausias žirgas

Daivos Slotkutės, VI skyriaus iš Bostono lituanistinės mokyklos, piešinys.

Linos Meilutės iš Maironio lit. mokyklos (Lemonte), piešinys.

yra Cherrio, jis yra labai geras ir juokingas. Vieną kartą jis paėmė mano kepurę ir bėgo per visą areną. Vėliau jis man kepurę atidavė. Ir dabar ta kepurė kvepia kaip arklys. Kai aš joju ant jo man labai gerai sekasi. Cherrio yra labai įdomus žirgas. Jis yra "Belgian ir Arabian mix". Mes esame labai geri draugai.

Lina Meilutė

GyvulyS Kuris Man Labiausiai patinka...

Man labiausia patinka stirna iš visų gyvulių. Stirna yra labai graži ir greita. Ji gali bėgti per miškus ir bus beveik nematoma. Stirna yra ruda ir kartais yra baltų stirnų. Stirniukai gali kartais muštis su ragais. Stirnos gyvena miškuose ir todėl, kad jos rudos, jos gali labai gerai pasislėpti miške. Stirniukai turi ragus, o stirnytės neturi. Stirnų mama turi pasilikti ir prižiūrėti savo vaiką kol stirninas eina surasti maisto. Stirninai normaliai sveria apie 100-350 svarų ir yra beveik visada didesni už stirnas. Žmonės surado 20 skirtingų rūšių stirnų.

Aistė Spitrytė

Daug pasaulio įdomybių
Nori sužinot vaikai,
Jas visas Žiniukas žino
Ir užrašo tau tiksliai.
Nori būti Žiniuku,
Tai skaityki iš pradžių...

Ar žinai?

Kiniečių horoskopas

Pagal kiniečių horoskopą kiekvieni metai yra vadinami kokio nors gyvūno vardu. Iš viso yra 12 kinų horoskopo ženklų, kurie kartojasi kas dvylika metų. Kiniečiai tiki, kad tuos metus globojantis gyvūnas lemia tam tikras būdo savybes ir gyvenimo sėkmę. Visus gimusius 2003-ais, kaip ir 1991-ais metais, pagal kinų

horoskopą globoja Juodoji

Ožka. Tačiau pagal rytų

tradiciją naujieji metai

ateina visai ne tada,

kada įprasta mums.

Ožkos metai

prasidėjo vasario

1 d. Kiekvieniems

rytietiškojo

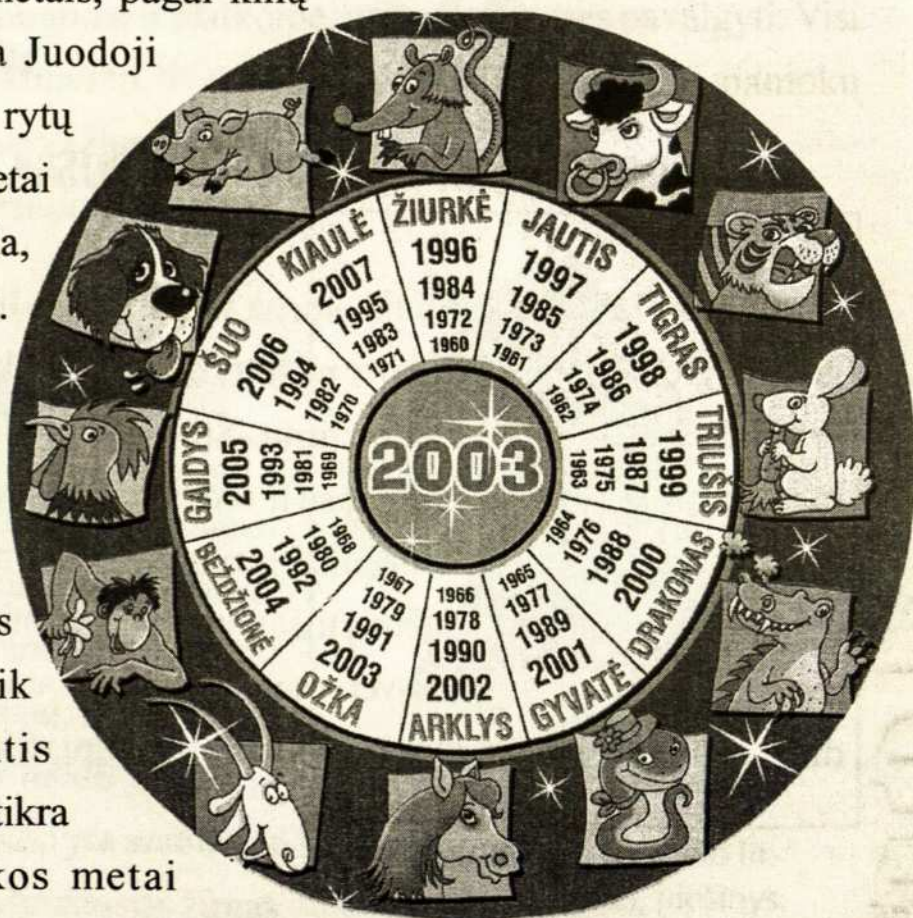
kalendoriaus metams

priskiriamas ne tik

juos globojantis

gyvūnas, bet ir tam tikra

stichija. Šie Ožkos metai

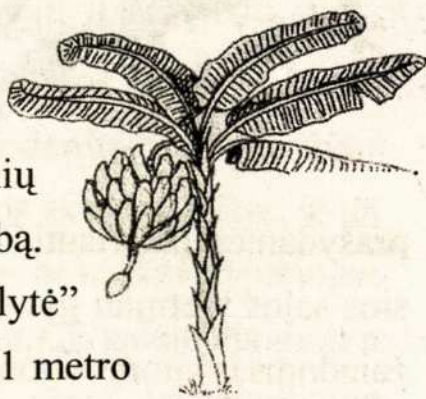
siejami su vandeniu. Jų spalvos – juoda, ruda ir žydra. Astrologai žada, kad šie metai atneš daug permainų, tačiau jos, skirtingai nei Arklio metais, nebus labai staigios ir netikėtos.

Ožkos metai ypač palankūs visiems kūrybingiems ir veikliems žmonėms. Taip pat geraširdžiams. Be to Ožkelė – draugiškas ir smalsus gyvūnas, todėl ir šie metai labai tinkami bendrauti, susirasti naujų draugų. Seksis geriausiai tiems, kurie visus darbus darys drauge su kitais, ieškos bendraminčių, dalinsis savo sumanymais. Taip pat šie metai bus labai palankūs kūrybai, taigi menininkais galės pasijusti ne tik gimę po Ožkos ženklą, bet ir visi kiti. Tačiau yra pavojus, kad įsisvajosite ir prikursite neįgyvendinamų rožinių fantazijų. Tačiau taiki Ožkelė apsaugos mus nuo vaidų ir kovų.

Ožkos geriausi draugai yra gimę Tigro, Arklio, Beždžionės, Kiaulės ar Triušio metais. Ji gerai sutaria su žmonėmis gimusiais Drakono, Gyvatės ir Gaidžio metais, o negali sutarti su gimusiais po Jaučio, Šuns ir Žiurkės ženklą.

Pasakojimas apie žolę

Pati stambiausia ir aukščiausia pasaulyje žolė - kas? Norit tikėkite, norite ne - bananas. Bananai priklauso bananinių šeimai ir turi 3-4 metrų aukščio tariamąjį stiebą. Jo lapai stambūs, iki 1,5 metro ilgio. Ši “žolytė” užauga iki 10 metrų aukščio, o stiebai iki 1 metro skersmens. Pats stiebo pagrindas plonas, jį pastorina lapų pagrindai. Bananų lapai auga labai greitai - iki 15 centimetrų per parą. Užauginęs vaisius, stiebas iš karto sunyksta, o požeminiai

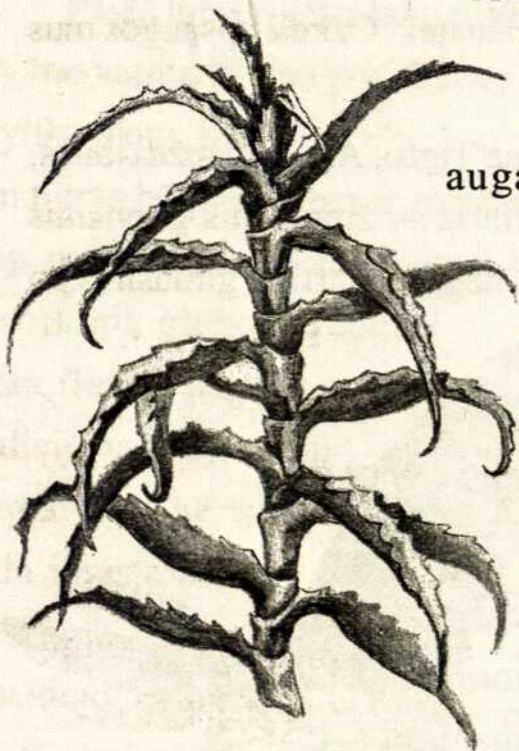
šakniastiebiai leidžia naujus ūglius. Kiekvienas augalas užaugina iki 120 svarų vaisių, kurie subręsta 3 kartus per metus.

Bananai - pagrindinis daugelio Afrikos ir Pietų Amerikos gyventojų maistinis augalas. Švieži prinokę vaisiai - puikus desertas, o dar žali ir valgomi kaip daržovės. Iš vaisių minkštimo daromi miltai, kava, verdamas džemas ir drebučiai. Žali ir džiovinti lapai atstoja lėkštes ir vyniojamąjį popierių.

Bananų pluoštas naudojamas virvėms vyti, dembliams, širmoms, knygų įrišimams, audiniams, popieriui gaminti.

ALJOŠIUS

Tai visad žaliuojantis vaistinis augalas. Jis turi išsišakojusį stiebą, mėsingus, dygliuotus lapus. Lapo viduje – gleivinga masė, kurioje kaupiasi drėgmės atsargos. Alijošius kilęs iš Rytų ir Pietų Afrikos.

Apie šį gydomąjį augalą yra duomenų nuo Aleksandro Makedoniečio (356-323 m. pr.m.e.) laikų. Makedoniečio mokytojas ir auklėtojas Aristotelis kreipėsi į jį prašydamas užkariauti Sokotros salą, esančią Indijos vandenyne, nes šios salos vietiniai gyventojai augina alaviją, kurio lapai vartojami žaizdoms ir kitoms ligoms gydyti. Aleksandras Makedonietis išpildė savo mokytojo prašymą. Nuo to laiko alaviją augino ir graikai. Arabai laikė augalą kantrybės simboliu, nes jis labai ilgai nevysta.

Lietuvoje alavijas paplitęs kaip kambarinis augalas. Jis dar vadinamas alijošiumi, oželiu, šimtamečiu.

Liaudies medicinoje šviežių alavijo lapų sultys gaminamos taip: apatiniai lapai nupjaunami, nuplaunami verdančiu vandeniu, supjaustomi smulkiais gabaliukais ir išspaudžiami. Sulčių kompresais dar gydomi nudegimai, nušalimai, žaizdos. Sulčių mišinys su medumi ar riebalais žadina apetitą. Sultis reikia laikyti sausoje ir vėsioje vietoje.

KALNŲ KRIŠTOLAS

Gal tau teko matyti kalnų krištolo gabalėlį? Tai toks skaidrus, į ledą panašus akmuo, kurį kartais naudoja papuošalams ar įvairiems gražiems dirbiniams. O senovėje žmonės manė, jog tai esąs ledas. Net graikiškas pavadinimas “kristalos” reiškia “panašus į ledą”. Antikos mokslininkai manė, jog kalnų krištolas – tai ledas, kuris taip sušalo, kad nebegali ištirpti. Vis dėlto

manoma, jog jis nemėgsta šilumos, todėl iš kalnų krištolo gamindavo indus tik šaltam vandeniui. Viduramžiais aiškinta, esą kalnų krištolas - tai sušalusios akmens sultys. Ir tik XVIII a. buvo galutinai įrodyta, jog tai visai ne kažkoks ypatingas ledas, bet akmuo. Beje, tiek amžių mokslininkus galėjo klaidinti ir tai, jog kalnų krištolas ne tik skaidrus, bet ir vėsus. Jei palaikytum rankoje gabaliuką stiklo ir gabaliuką krištolo, pajustum, jog krištolas išlieka vėsus kur kas ilgiau. Šią savybę puikiai žinojo kilmingos

Romos damos: karštomis dienomis jos mėgdavo nešiotis gabaliuką kalnų krištolo rankoms ir veidams atsivėsinti. Kartais jį naudojo ir su brangiais audiniais dirbantys meistrai, siuvėjai: krištolo rutuliukais vėsindavo rankas, kad prakaitas nesuteptų brangių šilkų, su kuriais jie dirbo...

Ar visada vienodai slysta slidės?

Ar niekada nesusimąstei dėl ko roges ar slidės slysta sniegu ar ledu, o neslysta smėliu? Pasirodo, nuo svorio ir trinties tarp slidžių, rogių ar pačiūžų ir sniego arba ledo per akimirką susidaro mikroskopinė vandens plėvelė. Kaip tik todėl ir slysti. O kodėl neslysti per atodrėkį? Ogi todėl, kad tai jau pasidaro ne plonytė plėvelė, bet bala. Ir

priešingai. Kai temperatūra labai žema, kai smarkiai šąla, vandens plėvelė paprasčiausiai nesusidaro, nes sniegas nuo spaudimo ir trinties netirpsta.

Tarsi tai būtų ne sniegas, o smėlis. Poliarinių ekspedicijų dalyviai dėl to patiria daug nepatogumų ir net pavojų. Pavyzdžiui, dėl pernelyg šalto oro negali leisti lėktuvai su slidėmis. Būtų tas pats, kaip mėginti su slidėmis leisti ant betono.

Katastrofa...

Surask septynis skirtumus

Juokų maišelis

Buvo maišelis pilnas juokų
Išbiro, išlakstė – po vieną, po du.
Pasislėpė jie po "Eglutės" šakelėm,
Bus linksma skaityti vaikams ir tėveliams.

Mokytojas klausia Justuko:

- Ar žinai, kaip ilgai gyvena žvėrys?

šis atsako:

- Žinoma! Kiškis - aštuonerius metus, avis -
dešimt...

- O pelė?

- Tamsta mokytojau, tai priklauso nuo katės.

Ms. Smiley

Mr. Smiler

- Pauliuk, ką ten teplioji? - klausia senelė.

- Rašau laišką.

- Juk tu nemoki rašyti. Net mokyklos
nelankai.

- Taip, bet aš rašau laišką Vytukui, kuris taip
pat nemoka nei skaityti, nei rašyti!

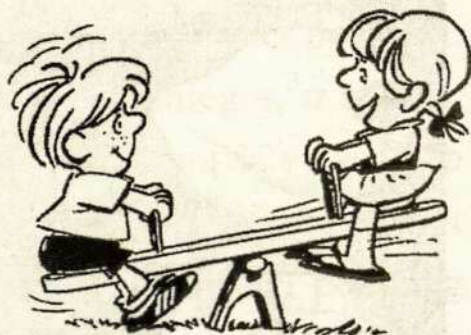
- Kaip pavadinsime žmogų, kuris vagia?

- klausia vaikų darželio auklėtoja.

Vaikai tyli.

- O jeigu aš ištraukčiau iš Petriuko
tėvelio kišenės šimtą litų, kas aš
būčiau?

- Cirkio artistė, - atsako Petriukas.

- Mokiniai, kokie paukščiai lieka žiemoti Lietuvoje?

- Žvirbliai, varnos, gandrai.

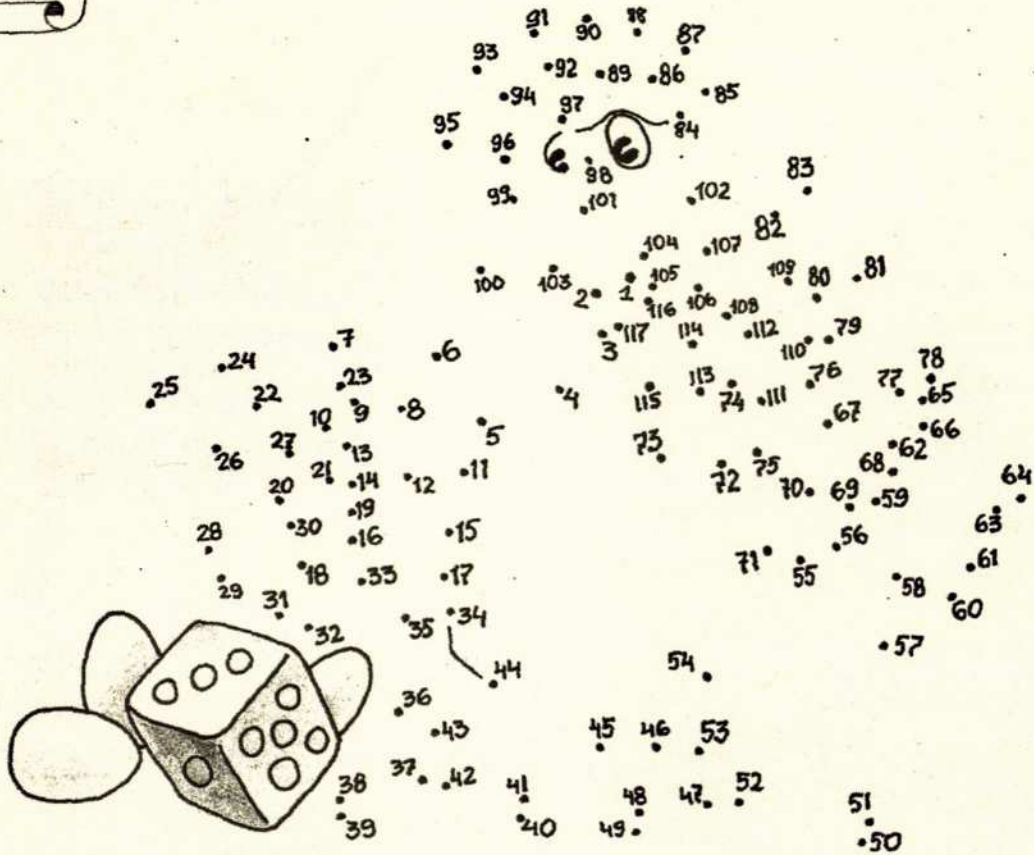
- Kokie gandrai?

Justukas iš paskutiniojo suolo paaiškina:

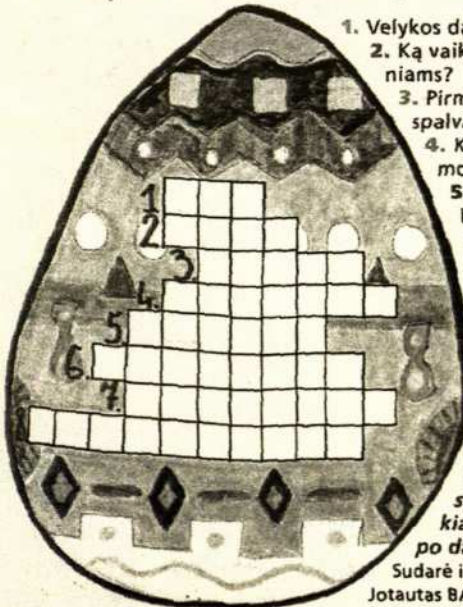
- Tie, kurie ištisus metus mažus vaikus nešioja.

Sujunk taškus

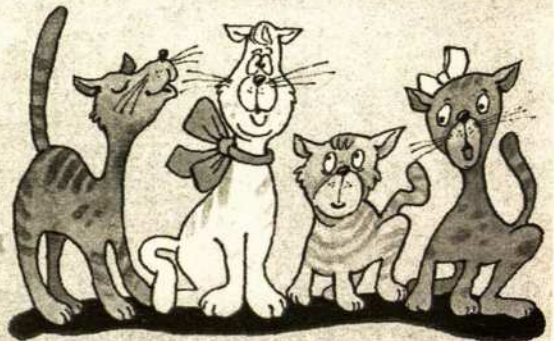

Kryžiažodis VELIKŲ MARGUTIS

1. Velykos dar...
 2. Ką vaikai daro kiaušiniams?
 3. Pirmą kartą margučio spalva.
 4. Kristaus prisikėlimo šventė.
 5. Vienintelės kiaušinio kūno dalys.
 6. Kiaušinio trynys yra ...
Balta masė aplink kiaušinio trynį.
 8. Margučių kiaušininė.
- Teisingai išsprendęs kryžiažodį sužinosi, kokie kiaušiniai būna po dažymo.*
Sudarė ir piešė
Jotautas BARONAS (12 m.)

ŠTAI KETURIOS KATĖS.
PAMAŠTYKITE IR PARAŠYKITE, KURIOS
KOKS VARDAS.
PRIE MURKOS IŠ KAIRĖS NĖRA MICĖS,
O PRIE MICĖS IŠ DEŠINĖS NĖRA KICĖS.
ŠALIA MICĖS IŠ DEŠINĖS – KATĖ PŪKĖ.

Ats: MURKA, MICĖ, PŪKĖ, KICĖ

ALP (LKA) 1785
2003, Nr. 4

LIETUVOS NACIONALINĖ
MARTYNO MAŽVYDO BIBLIOTEKA

EGLUTĖ
8812 W. 103 rd. St., Palos Hills, IL. 60465, USA
Tel. 708-430-1911